

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 45. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Államfőválasztás: Ponta-Johannis párharc a második fordulóban

Victor Ponta szociáldemokrata (PSD) miniszterelnök mintegy tízszázalékos előnnyel zárta az első fordulót Klaus Johannis nagyszebeni polgármesterrel, az ellenzéki Keresztény-liberális Szövetség (ACL) államfőjelöltjével szemben - derült ki a hétfőn ismertetett részeredményekből. Ők ketten jutottak a romániai elnökválasztás november 16-án megrendezendő második fordulójába. Az országos választási iroda - a vasárnapi voksolás jegyzőkönyvei 91 százalékának összesítése után - azt közölte, hogy Ponta a feldolgozott szavazatok 40 százalékát, Johannis pedig a 30,5 százalékát szerezte meg. A harmadik helyen Calin Popescu Tariceanu, a PSD-vel együttműködő, új liberális pártot szervező szenátusi elnök végzett 5,46 százalékkal, a negyedik a távozó Traian Basescu államfő által támogatott Népi Mozgalom Párt (PMP) elnöke, Elena Udrea lett 5,17 százalékkal, az ötödik Monica Macovei néppárti EP-képviselő 4,51 százalékkal, a hatodik pedig Dan Diaconescu populista médiamágnás lett 3,94 százalékkal. Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke a részeredmények szerint a szavazatok 3,66 százalékát, míg Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) államfőjelöltje a voksok 0,58 százalékát kapta. Kelemen Hunor szerint az eredmény azt jelzi, hogy „megerősödött a szövetség és a választók közötti kötelék”. A szövetség államfőjelöltje, Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) elnökjelöltje sikernek ítélte, hogy a romániai elnökválasztáson szabadon beszélhettek Románia föderális berendezkedésének a tervéről. Kelemen Hunor úgy értékelte, hogy sikerült eljuttatni az RMDSZ üzenetét a választókhoz. Megjegyezte: olyan településeken is kapott szavazatot, ahol nem élnek magyarok, ez azt jelenti, hogy hiteles programmal állt a társadalom elé. Az RMDSZ az elkövetkező napokban dönt arról, hogy mit tanácsol választóinak a két hét múlva tartandó második fordulóra – tette hozzá a szervezet elnöke. Az RMDSZ államfőjelöltje úgy vélte, a székelyföldi megyékben azért maradt az országos átlag alatt a választói aktivitás, mert az elnökválasztást nem tartották egy időben a parlamenti voksolással. „2009-hez képest jelentős változás nem történt, imitt-amott sikerült jobban mozgósítani” – jelentette ki. A politikus nagy tévedésnek nevezte, hogy 2003-ban öt évesre hosszabbították az elnöki mandátumot, és ezzel eltolódott a parlamenti választások és az államfőválasztás időpontja. Hozzátette, ez a körülmény nemcsak azért rossz, mert megnehezíti az RMDSZ számára a mozgósítást, hanem azért is, mert állandó kampányban tartja az országot. Sikernek nevezte Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) elnökjelöltje, hogy a romániai elnökválasztáson szabadon beszélhettek Románia föderális berendezkedésének a tervéről. Szilágyi elmondta, ha egyetlen szavazatot sem kapott volna, akkor is érdemes volt elindulnia a választási versenyben, hiszen ez adott lehetőséget a romániai történelmi régiók autonómiájáról szóló programjuk bemutatására. Szilágyi a magyar többségű székelyföldi megyék rossz részvételi adatait azzal magyarázta, hogy az RMDSZ elnökjelöltje nem vállalta a nyilvános vitát.

Hétfőn a Nemzetpolitikai Kutatóintézet (NPKI) „Magyar jelöltek a romániai államfőválasztáson” c. rendezvényén Grezsa István miniszteri biztos elmondta, a romániai

elnökválasztáson esélyes román jelölteknek nem igazán volt pozitív üzenetük a kampány során az erdélyi magyarság számára. Grezsa István - akinek a nemzeti identitást erősítő kezdeményezések koordinálása és támogatása is feladata - sajnálkozásának adott hangot amiatt, hogy a magyarok által lakott megyékben alacsony volt a részvétel. A tanácskozáson Illyés Gergely, az NPKI munkatársa elmondta, az országos részvétel mintegy 1,2 százalékkal volt alacsonyabb, mint öt éve – ismertette, hozzátéve, a magyar jelöltek eredményeire meredek csökkenés jellemző. Az látható, hogy az erőviszonyok 86-14 százalékos RMDSZ-fölény körül stabilizálódnak - jegyezte meg. Szerinte a magyarság a második fordulóban nagyobb eséllyel részesíti majd előnyben Klaus Johannist.

Lemond Toró T. Tibor és Szilágyi Zsolt

Jobb eredményre számított a romániai államfőválasztáson az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP). Toró T. Tibor pártelnök és Szilágyi Zsolt alelnök, a párt államfőjelöltje bejelentette, hogy a szombati marosvásárhelyi elnökségi ülésen benyújtják lemondásukat. Az eddig feldolgozott adatok szerint az EMNP jelöltjének a szavazatok 0,56 százalékát sikerült megszereznie a vasárnapi voksoláson, míg a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) jelöltjére, Kelemen Hunorra a választók 3,5 százaléka szavazott. Szilágyi Zsolt hétfői kolozsvári sajtótájékoztatóján gratulált Kelemen Hunornak, a magyar-magyar verseny győztesének. Toró T. Tibor kijelentette: az EMNP jelöltje a magyar pártokra leadott szavazatok közel 14 százalékát szerezte meg, ezzel a párt megőrizte azt a támogatottságát, amelyet a 2012-es parlamenti választásokon is a magáénak tudott, de nem sikerült ezen javítania.

Potápi: A külhoni magyar szakképzés éve lesz 2015

A magyar kormány a külhoni magyar szakképzés évévé készül nyilvánítani a 2015-ös évet - mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára csütörtökön Kolozsváron. A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen A duális szakképzés lehetőségei az erdélyi szórványban címmel rendezett konferencián Potápi Árpád János elmondta, hogy a külhoni magyar szakképzésről a végső döntést a Magyar Állandó Értekezletnek (MÁÉRT) kell meghoznia november második felében tartandó ülésén. Az államtitkár fontosnak tartotta, hogy Magyarország a szimbolikus kérdések után a gazdaság irányába terelje a nemzetpolitikát. Hozzátette, a szülőföldön való boldogulást az szolgálhatja a legjobban, ha az emberek olyan szakmát tanulhatnak, amellyel képesek biztosítani a megélhetést családjaik számára. „Számunkra a legfontosabb, hogy a magyarság a szülőföldjén maradjon. A keret adott, de meg kell tölteni tartalommal, élni kell a gazdaságpolitikai eszközökkel” – hangsúlyozta az államtitkár. Odrobina László, a Nemzetgazdasági Minisztérium szakképzésért és felnőttképzésért felelős helyettes államtitkára elmondta, a duális szakképzés azért hasznos, mert az állam és a gazdasági

szereplők megosztóznak a képzés feladatain és felelősségén. Hozzáfűzte, a duális képzés előnye, hogy ténylegesen keresett és elhelyezkedést biztosító szakmát tanulnak meg a gyerekek.

A Magyar Nemzeti Tanács betöltötte történelmi küldetését

A Magyar Nemzeti Tanács (MNT) a következő négy évben is számíthat a magyar kormány támogatására, és Budapest minden segítséget megad az MNT-nek a munkája végzéséhez – fogalmazott Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár a Nemzetpolitikai Kutatóintézet rendezvényén október 27-én. Az államtitkár szerint az MNT az elmúlt négy év folyamán betöltötte azt a történelmi hivatást, amelyért létrehozták. A magyar nemzeti tanácsi választás eredményeit értékelő eseményen Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke, valamint Hajnal Jenő, a Magyar Összefogás listavezetője is jelen volt. Pásztor István úgy fogalmazott: A választási eredmény nemcsak a nemzeti tanács miatt fontos, hanem azért is, mert megerősítette a Vajdasági Magyar Szövetség legitimitását. Hajnal Jenő kiemelte: az új MNT folytatni fogja a jól működő programokat, ahol pedig változtatni kell a meglévő stratégiákon, ott változtatnak. A végleges nemzeti tanácsi eredmények szerint a külön választói névjegyzéken szereplő magyar választók 40%-a vett részt a nemzeti tanácsi választáson, és 84,85 százalékkal a Magyar Összefogás listáját támogatták. A VMDK – Csonka Áron lista a szavazatok 6,47 százalékát tudhatja magáénak, ami két képviselőt jelent az új összetételű MNT-ben. A Másiként Magyarságunkért – Fodor László lista a szavazatok 4,17 százalékával egy képviselőt delegálhat, a Magyar Liga – Új Magyar Alternatíva – Vass Tibor lista a szavazatok 4,5 százalékával szintén egy mandátumot szerzett meg.

70 év után eltörölték Csúrog, Zsablya és Mozsor magyar lakosságának kollektív bűnösségét

Hetven év után megszületett az a rendelet, amely eltörölte a Csúrog, Zsablya és Mozsor magyar lakosságának kollektív bűnösségét kimondó jogszabályt. A régóta várt hírt Aleksandar Vučić szerb miniszterelnök jelentette be Szabadkán, az 1944-1945 telén meggyilkolt magyar áldozatok emlékére szervezett megemlékezésen. A három település magyar lakosságára kormányrendelettel rótták a kollektív bűnösség terhét, s noha a szerb politika az utóbbi években sokat tett a közös múlt tisztázása és a két nép közti megbékélés elősegítéséért, az említett határozat eltörlésére mindeztáig nem került sor. A szerb kormányfő hangsúlyozta, hogy a bűnösség nem lehet kollektív, és botorság „elítélni egész népeket, mint bűnösöket”. Hozzátette: „A háborúban elkövetett bűncselekmények miatti kollektív bűnösség elutasításával, eltörlésével Szerbia saját intézményeinek demokratikus

képességét mutatja, valamint azt is, hogy egészséges alapon szeretné erősíteni a jószomszédi viszonyt Magyarországgal.” A megemlékezést követően a korábban ellopott, most újra felavatott Vergődő madár szobornál a szerbiai kormány nevében Aleksandar Vučić, a Vajdasági Magyar Szövetség nevében Pásztor István elnök, a helyi önkormányzat nevében Ilija Maravić képviselő-testületi elnök, a Magyar Nemzeti Tanács nevében pedig Korhecz Tamás elnök helyezték el a kegyelet virágait. Emellett Magyarország, Horvátország, a tartományi képviselőház, továbbá állami és civil szervezetek képviselői rótták le kegyeletüket a Vergődő madárnál. A magyar kormány megnyugvással fogadta, hogy hetven év után végre megszületett az a szerbiai rendelet, amely eltörölte a három település magyar lakosságának kollektív bűnösségét kimondó jogszabályt. Semjén Zsolt azt írta: üdvözlük a szerb miniszterelnök szabadkai bejelentését és az 1944–45-ben ártatlanul kivégzett áldozatok előtti főhajtását, amely a szerb–magyar megbékélés szimbolikus állomása.

A kollektív bűnösséget megállapító határozat mostani eltörlése újabb lépés a két nemzet megbékélésének útján, amelynek fontos állomása volt 2013 nyarán a két ország államfőjének közös főhajtása a második világháborúban ártatlanul kivégzett magyar és szerb áldozatok emlékművei előtt. A szerb kormány mostani döntésével pont került az utolsó olyan ügy végére is, amely a szerb–magyar történelmi megbékélés kiteljesedésének eddig útjában állt. A kollektív bűnösséget megállapító határozat eltörlése célként szerepelt a Vajdasági Magyar Szövetség idei választási programjában, amely a magyar párt Szerb Haladó Párttal való kormányzati együttműködésének alapját képezte.

Brenzovics László bejutott az ukrán parlamentbe

Mindenekelőtt a kárpátaljai magyar közösség stratégiai céljainak megvalósításán fog dolgozni az új ukrán törvényhozás képviselőjeként - mondta az MTI-nek Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke, aki parlamenti mandátumot szerzett az államfő pártjának listáján. Brenzovics, aki a múlt vasárnapi előre hozott választásokon a 62. helyen szerepelt Petro Porosenko Blokkjának (BPP) listáján, elmondta: fontosnak tartja, hogy ismét lesz képviselője a kárpátaljai magyarságnak az ukrán parlamentben. A KMKSZ elnöke örvendetesnek nevezte, hogy a kárpátaljai magyar szavazók teljes mellszélességgel kiálltak Petro Porosenko mellett mind az elnökválasztás, mind a parlamenti választás során, jelezve, hogy egyetértenek az államfő és pártja európai irányultságú programjával. „A céljaink nagyrészt egybevágóak, hiszen a kárpátaljai magyarok is a béke megteremtését, az európai integrációt és a hatalom decentralizációját akarják” – fogalmazott. Hangsúlyozta, azon fog munkálkodni az ukrán törvényhozásban, hogy sikerüljön elérni azokat a célokat, amelyeket a KMKSZ és az elnökjelölt Porosenko közötti választási megállapodásban fektettek le májusban. Ide sorolható a kárpátaljai magyarok európai szabványoknak megfelelő nyelvhasználati jogainak a biztosítása, a

magyar oktatási rendszer fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtése, a tömbmagyarság érdekeinek figyelembe vétele az ukrainai területi-közigazgatási reform során, és nem utolsósorban a kárpátaljai magyarság parlamenti képviseletének lehetővé tétele – tette hozzá.

A magyar kormány közleményben üdvözölte, hogy lesz magyar nemzetiségű képviselője az ukrán parlamentnek, Brenzovics László képviselőként segíteni tudja a kárpátaljai magyar közösség érdekeit. Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára által jegyzett közlemény leszögezte: a kormánynak továbbra is kiemelten fontos a magyar-ukrán államközi kapcsolatok elmélyítése, amelyhez a jövőben hozzájárulhat Brenzovics László parlamenti mandátuma is. Hozzáadték: Magyarország támogatja Ukrajna közeledését az Európai Unióhoz, és bízik benne, hogy az új ukrán kormányzat és törvényhozás döntéseivel a demokratikus folyamatok elmélyítését segíti, ami az ukrainai magyar közösség számára is az európai normákhoz igazított jogok érvényesítését biztosíthatja.

